

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZ ÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

A parciális mozgalmak.

Ez a kérdés nem most először jelenik meg e lapok hasábjain. Mióta a mi Országos Egyesületünk fennáll, de különösen a legutóbbi szegedi congressus óta, alig jelent meg lapszám, a melyben ezt ne tárgyaltuk volna.

Mert volt rá ok bőségesen. Hiszen a parciális mozgalmak épen a f. évben, egymás után keletkeztek. Az igaz, az adóhivataliakon kívül minden más szakmakör mozgalma le is csendesedett azzal az elhatározással, hogy a szakma tisztviselői érdekeinek a *képviselést ezentúlra az Országos Egyesületre bizzák.*

A parciális mozgalmak elleni küzdelmünk tehát nem volt minden eredmény nélkül való. Az is igaz, hogy ebben a küzdelemben sok félreértés, nem egy duzzogás, sőt személyeskedő támadás zudult reám. Reám, a ki először és írásban mindenkor nyíltan és őszintén azt hirdetem, hirdetem ma is, hogy *a parciális mozgalmakat meg kell szüntetni és mindennemű szakmakör tisztviselői összes érdekeinek a további képviselést reá kell bízni az Országos Egyesület kebelében alakulás alatt levő szakbizottságokra.*

Hangsúlyozom, hogy ez nemcsak az én nézetem. Hiszen tudják ezt mindannyian, a kik a tisztviselői mozgalmakat csak némileg is figyelemmel kísérik. Tudják, hogy ezt a nézetet vallják a mi vezéreink is: az Országos Egyesület nagyérdemű elnöke: Batthyány Tivadar gróf, valamint a társelnök: Benedek Sándor, sőt az Egyesület egész választmánya.

Miért van mégis, hogy a *m. kir. adóhivatali tisztviselők* közül azok, a kik az adóhivataliak egyesületének további fennállása mellett tüntetnek, épen *ellenem* támadnak és az én személyemben és lapomban látják ügyük és boldogulásuk ellenségét? Honnan van az, hogy ebben a kérdésben való állásfoglalásom indokait épen az adóhivataliak egy töredéke nem akarja megérteni és az én becsületes meggyőződésemben maguk ellen

való támadást, törekvésük lekicsinylését, kívánságaik jogosultságának letagadását látják?!

Hiszen nem egyedül állok meggyőződésemmel, mert az Országos Egyesület vezérei ebben a kérdésben velem tartanak! Jobban mondva: én csak apostola, hirdetője vagyok az ő meggyőződésüknek, az ő hitvallásuknak, tiszteletreméltó törekvésüknek!...

Tessék csak elolvasni, mit mondott Batthyány Tivadar gróf a szegedi congressuson. Vajjon, a mit én lapomban és — a hol alkalmam van, előszóval is hirdetek, a melyért én harcot folytatok, eltér-e egy mákszemnyire is attól, a mit a mi Elnökünk Szegeden vallott?!

«Elismerem — így szólott — annak a jogosultságát, hogy egyes kategóriák összejöjjenek a maguk ügyes-bajos dolgait megbeszélni és keressék a módot, hogy a maguk dolgaik illetékes helyen érvényre emeltessenek. Ha azonban a mozgalmak a keretet túllépik, *ha nem folynak össze mind egy nagy szervezetnek kezébe*, nem folynak úgy egybe, mint a sok kis patakocská egybegyűlve, összefolyva egy folyóba, végre egy óriási, egy mindent legyűrő erővé tömörülhetnek, hanem ha azt vélik, hogy *azok a patakocskák külön-külön a tengerbe jutva, valami nagy effektust fognak elérni azzal, ha belefolyanak a tengerbe: azok uraim, azt hiszem, tévednek. Az egyesülésben, a tömörülésben van az erő; az erő szétforgácsolása gyengíti az egyes kategóriák és gyengíti sokkal inkább az összesség érdekeit.* Ezért én tisztelettel meghajlok minden egyes kategóriának különleges érdekei előtt, a melyeket az egyesületi elnöki székben kötelességszerűleg előmozdítani kívánok és tőlem telhetőleg fogok is, fogok én és fogja az egész egyesület vezetősége; de másrészt kérve kérem az állami tisztviselő urakat, *hogy a midőn nagy jövőjük kérdéseit kívánják érvényre emeltetni, sohse felejtsek el, hogy szétforgácsolt erővel győzni nem lehet.*»

És tessék újból elolvasni, a mit *Benedek Sándor* barátom a krassószörénymegyei kör idején alakuló ülésén, a jelen voltak zajos éljenzése között, Lugoson mondott, így szólván:

«Ezért a legközelebbi jövő feladatának a statusrendezést tekintjük s hogy erre vonatkozó kívánságaink az *illető szakok illetékes befolyásával és meghallgatásával* legyenek megállapíthatók, ugynevezett *szakbizottságokat* szervezünk. Ezzel azt a célt is szolgálni véljük, hogy az egyes *szolgálati ágazatok ne álljanak szemben egymással, hanem egyesítsük az erőket.*»

Tisztán és világosan hirdették az Országos Egyesület elnökei, hogy mi a céljuk, az irányadó törekvésük. Vajjon miért épen az *én személyemet* szemelte ki egy kis érdekcsoport, hogy bennem lásson ellenséget és lapom hitelét igyekezzenek kartársaik körében aláásni!?

Avagy azt hiszi bárki is, a ki velünk ebben a *tiszta* kérdésben szemben áll, hogy az ő támadásuk letériteríteni fogják az Országos Egyesület vezéreit és választmányának csak egyetlen egy tagját is arról az utról, a melyre léptek akkor, a midőn a parcialis mozgalmakat elítélték?

Ha valaki, én őszintén fájjalom, hogy a m. kir. adóhivatali tisztviselők nem tudnak bennünket megérteni. Pedig én tisztán szoktam beszélni és a mi mondani valóm van, azt érthetően, világosan teszem papírra. Azt se mondhatja rólam senki, hogy nem ismerem összes kartársaim bajait. Hiszen 30 éve foglalkozom az érdekeikbe vágó összes kérdésekkel és mondhatom: foglalkozom azokkal mint a lelkiismeretes sáfár, mint az atya, a ki gyermekei boldogulásán fáradozik. Miért tehát, hogy épen ebben az egy kérdésben nem akarnak engem megérteni, a midőn ez a kérdés oly tiszta, oly egyszerű és oly könnyen megérthető?!

Szóljunk őszintén! Egy titkosan és alattomban működő kéz egy idő óta valóságos aknamunkát folytat ellenem és lapom ellen. Táplálják ezt a törekvést olyan helyen is, a hol egyszer-másszor kellemetlenül hatott a lapom igazmondása, nem gondolva meg, hogy ezzel a kavarodással a testületnek ártanak elsősorban.

Tiszta dolog, hogy nem az *elvek* harca az, a mely ellenem és lapom ellen folyik. De épen azért, mert a kölcsönös meg nem értésnek személyi éle van, nem marad egyéb hátra, mint bevárni az időt, a mely nekem fog igazat adni.

Az életnek örök törvénye, hogy a ki a közéletben mozog és tevékenykedik, az ki van téve keserű csalatkozásoknak. Én azt a pár évet, a mely még számomra fenn van tartva, hogy tollammal és élettapasztalatommal szolgáljam tisztviselőtársaim érdekeit: a támadások dacára is azon elvek és eszmék szolgálatában óhajtom leélni, a melyekért lapom harminc éve működik.

Biztosíthatom mindazokat, a kik akár nyíltan, akár alattomban az Országos Egyesület ellen vagy ennek hivatalos lapja ellen agítálnak, hogy az Országos Egyesület a *szakbizottságokat meg fogja alakítani*. De biztosíthatom a parcialis mozgalmakat erőszakoló kartársaimat arról is, hogy a mint ezek a szakbizottságok működésüket megkezdik, az Egyesület, mint ilyen, *scmmiféle parcialis alakulattal többé szóba állani, vagy azzal*

tárgyalni nem fog. De nem is lesz erre szükség, mert az *illető szakma tisztviselőiből állván* a bizottság, módjában áll az Egyesület választmányának, hogy minden egyes kérdést abba a bizottságba tereljen, a hová az természeténél fogva tartozik és így természetesen módjukban lesz az adóhivataliaknak is, hogy a saját ügyüket ők maguk tárgyalják.

Vajjon ilyen körülmények között érdekében van-e a m. kir. adóhivatali tisztviselőknek, hogy a testület érdekkörébe vágó kérdések *két helyen is legyenek tárgyalva*? És szabad-e megengedni azt, hogy a két helyen való tárgyalás esetleg *két különböző, tán egymással ellentétes nézetet* hozzon felszínre és ezzel olyan helyzetet teremtsen az intéző körökkel szemben, a mely, szeliden szólva, nevetségessé tehet mindennemű képviselést!?

És midőn az állami adminisztrációnak *minden egyes szakmaköre*, kivétel nélkül, az Országos Egyesület *szakbizottságaira kívánja bízni érdekeinek a képviselést*, vajjon micsoda világra szóló indokok azok, a melyek a mellett szólanak, hogy épen az adóhivataliakra nézve ismerjünk el kivételes helyzetet!?

Én tartom annyira okos és tapasztalt férfinak Batthyány Tivadart, hogy midőn a *parcialis mozgólódást elítélte*: arra *komoly okai voltak*. Az ő nagy tudása, az ő éleslátása és mindenekelőtt az ő szívének szeretete nem tévedhet a helyes ut kiválasztásában. Épen ezért hiszek az ő szavának és hirdetem az ő ígét. Mert az ő *szavában van az igazság* és az ő ígét hirdetik a magyar alkotmányos állam tisztviselőinek a boldogulását.

A ki nincs velünk, az ellenünk van. Vajjon kinek érdeke az ellentéteket továbbra is fenntartani?
Csikvári Fákó.

SZALAY PÉTER

1868—1908.

Szalay Péter, a magy. kir. posták, távirdek és távbeszélők elnökgazgatója, f. hó 13-án éri el állami szolgálatbalépésének negyvenedik évfordulóját. Szalay Péter az ő kiváló tehetségével, az ő barátságos modorával, igazságos, jóságos elbánásával minden egyes tisztviselőjének a szeretetét és tiszteletét vivta ki. A hazai posta-távirda mai előkelő nivója az ő talentumát dicséri. 1846-ban született Budán. 1867-ben ministeri segédfogalmazó lett a postai szakosztályban; később postatiszti szakvizsgákat tett. 1872-ben Zágrábban tett gyakorlati szolgálatot a posta-igazgatóságnál. Időközben min. titkár és osztálytanácsos lett. Baross megbízta 1887-ben a közuti szakosztály egyik ügyosztályának vezetésével. 1895-ben átvette a posta-távirda szakosztálylyal a magyar posták vezetését és rá egy évre lett elnökgazgató, 1905-ben pedig megkapta az államtitkári címet. Lapunk 1897-ben hozta életrajzát és arcképét (1897. 5. szám).

Az a 13 esztendő, mióta Szalay a magyar posta élén áll, a szerencsés és hasznos alkotások epochája. Különösen a modern kor hírszolgálat: a táviró- és telefonszolgálat tökéletesítése köszönhet sokat Szalaynak. A budapesti telefon-palota időtlen-időkig hirdeti a legújabb kor műszaki tudományának a magyar közszolgálat javára való felhasználását. A budapest—londoni és konstantinápolyi közvetlen táviró és budapest—berlini telefonösszeköttetéssel a kelet és nyugat közötti távirat és telefonszolgálat közvetítését részünkre biztosította.

Nevéhez fűződik a posta-táviró műszaki szolgálat újjászervezése.

A magyar-osztrák, bosnyák, szerb és román telefonösszeköttetés az ő műve és kivívta, hogy minden jóra való magyar város postahivatalából közvetlen lehet beszélni az osztrák állomásokkal. A tengerparti telefonhálózat, Fiume és Trieszt közvetlen összeköttetés az ő nevéhez fűződik.

Budapestet oly táviró-központtal látta el, mely messze-földön párját ritkítja. És ezt a pompás központot színmagyar izléssel díszítette, magyar találmányú új gépekkel szereltette fel. Ujításai a műszaki téren oly eredetiek, hogy a külföldi szakemberek is legnagyobb elragadtatással beszélnek róluk. Ő kodifikálta, rendszerbe ö foglalta az összes posta- és táviró-rendeleteket és szabályokat. Ezzel a szolgálat biztonságát s egyöntetűségét nagyban fokozta és előmozdította. De ki tudná itt részletesen felsorolni, hogy 13 év óta mit dolgozott, mit munkálkodott, mit alkotott Szalay?

Neve a magyar posta-táviró történetében meg van örökítve. Csupa nemes érzés, csupa szív az egész férfiú. Igazi mintaképe az előkelő magyarnak, az előzékeny, készséges, nemes, magyar főtisztviselőnek.

Szalay Péter nemcsak igazi atyja a postásoknak, hanem a szakirodalomnak is meleg támogatója. A sok-sok gratuláns között, mi, a tisztviselői érdekeket képviselő sajtó emberei is, helyet kérünk, hogy mélyeséges tiszteletünknek kifejezést adhassunk. Nekünk, e ritka szép napon egy az óhajunk: az isteni gondviselés adjon minden szakmákör élére olyan humanusan gondolkodó, szívének egész melegevel tisztviselőiért munkálkodó vezetőt, a milyen hosszú idő óta a jubiláns államtitkár.

A mi körünkből.

Most már aztán ne mondja senki, hogy a magyar állami tisztviselők érdekében a kormány, vagy a képviselőház által tervezett intézkedések simán és gyorsan folynak le. Másutt egy-egy kormányjavaslat, ha az a ház asztalára kerül, soron kívül és azonnal lesz letárgyalva. Mert másutt a legmelegebb szimpátiával kezelik a tisztviselőérdekű dolgokat. Mi már hozzászoktunk ahhoz, hogyha akár fizetés-, akár statusrendezésről vagy lakásbéremelésről van szó, mindig valaminek közbe kell jönni, hogy az érdekünkben megalkotott javaslat törvénynyé válását akadályozza.

Igy történt a Széll-féle javaslattal. Addig halasztgatták, míg beállott az obstrukció. Aztán jött Tisza István: ez agyonütötte az eredeti tervet és évek folytak le az első javaslat elkészülte után, míg a mai kormány végre keresztülvitte a fizetésrendezést. Ekkor is törvényes intézkedés nélkül történt az.

Azután felszínre került a statusrendezés kérdése. Maga a kormány hozta napirendre. Az az idő, a melyet a kormány a rendezés végrehajtására kitűzött, már régen elmúlt és ha nem jön közbe a katonatiszti fizetések emelésének kérdése, bizony még ma is ott állanánk, a hol évekkal

ezelőtt és a lakásbéremelésre nézve sem kaptunk volna ígéretet.

Hogy pedig azt, a mit bizonyítani akarunk, kézzel-foghatóvá telessük, jön a végrehajtási novella szerencsétlen sorsa. Ez már igazán magán hordja annak a jellegét, hogy ez is csak azért nem tud törvénynyé lenni, mert a mi érdekeinkről is van abban szó. Hetek, hónapok óta huzzák-halasztgatják és attól félünk, hogy a sok bába között végre is elvész a gyerek és a javaslat majd csak őszre kerül tárgyalásra. A tévedések és bonyodalmak egész halmazata merült fel, csak hogy a javaslat törvénynyé ne lehessen. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy Nagy György indítványt nyújtott volt be a nyugdíjak kérdésében. Intenciója az volt, hogy a törvény mondja ki a tisztviselők *özvegyei nyugdíjának* a lefoglalhatatlanságát. Indítványát ekképen is indokolta, főképpen a humánus szempontokat emelve ki. Magának az indítványnak a szövege azonban egyuttal általában a köztisztviselők nyugdíjának a lefoglalhatatlanságát mondta ki. És a mikor aztán az elnök feltette a kérdést szavazásra, egyszerre kitűnt, hogy a Ház nemcsak az özvegyi nyugdíj biztosítását szavazta meg, a mihez az igazságügyminister is hozzájárult, de megszavazta a *tisztviselők nyugdíjának a lefoglalhatatlanságát is*. Az elnök a határozatot is kimondta. Pedig se az indítványt tevő, se a képviselőház nem akart ilyen határozatot hozni, hanem csak az özvegyi nyugdíj kivánta a lefoglalás alól felmenteni. Maga a miniszterelnök is azon az állásponton volt, hogy a határozat nem maradhat meg, ezt nem lehet perfektuálni, mert hiszen akkor az állami tisztviselők, a kiknek sok az adósságuk, egyszerűen nyugdíjba mennének és az államnak kétszeres kiadása lenne.

És a vége a dolognak az lett, hogy a főrendiház visszaküldötte a javaslatot a képviselőházhoz.

Egyik-másik napilap a mellett kardoskodott, hogy a nyugdíjasok nyugdíját sem kellene megengedni, hogy le-tiltassanak. Így a P. Hirlap például ezeket írja:

«Egyetlen, igazán mélyreható, humánus intézkedés volna az, hogyha a Nagy György indítványát, a mely most, ez idő szerint benne van a törvényben, csakugyan benne hagynák a jövőben is. A ki már nyugdíjat vagy kegydíjat élvez, az már különben is meg van fosztva a lakbéréből. Annak az életből már csak néhány év vagy hónap áll rendelkezésére. A nyugdíj már magában véve a legtöbb esetben a betegséget és a nyomort jelenti. Becsületbeli kötelesség lett volna tehát legalább a végrehajtók zaklatásától megkímélni a nyugdíjasokat. Az a felfogás nagyon téves, a mely azt hirdette, hogy a nyugdíj lefoglalhatatlansága miatt az eladósodott tisztviselők majd tömegesen fognak nyugdíjba menni és ezáltal az államkincstár egyszerre nagyon meg fog károsodni. A ki ilyet állított, az nem ismeri a szegény emberek pszichológiáját. Nyugdíjba mindenki csak a legvégső szükség esetén megy. A lakberről, a hivatalos előmenetelről s az aktív életről nem szoktak az emberek önszántukból vagy kényszerítő okok nélkül lemondani. Nevetséges félelem tehát attól tartani, hogy tömegesen nyugdíjaztatnák magukat az államhivatalnokok. Hiszen a nyugdíjazásnak is meg vannak a maga szabályai! Ha ezek nem elég szigorúak, tessék rajtuk változtatni, de hagyják meg azt a humánus rendelkezést, hogy a nyugdíj lefoglalhatatlan.»

*

Egy m. kir. bányatanácsost ünnepeltek e napokban Marosújvárott. Az ottani főbányahivatal főnökét: *Szabó Albertet*. Magában az a körülmény, hogy a hivatalvezetőt ünnepelik, nem ritka esemény. De a mit ezuttal az ünnepelt bányatanácsos mondott, az igazán szóra érdemes.

A ki ismeri Szabó Albertet, az jól tudja, hogy soha hibebben és találobban embert és főnököt senki nem jel-

*

lemezett, mint a mint azt akaratlanul ő maga tette abban a beszédben, a melyet a főbányahivatal alkalmazottaihoz intézett. Mert tényleg úgy van, hogy az ünnepezt bányatanácsos valóságos atyja az ő munkásainak és jóakaró kollegája az ő tisztviselőinek. Nemes szívének minden vágya: hogy a kik alatta és vele szolgálnak, ambícióval, iparkodással és szeretettel végezzék munkájukat.

Ilyen főnök kellene sok-sok helyre és akkor a hivatali viszonyok csakhamar átválnának és más, egészségesebb szellem hatná át a hivatalokat...

De hát messze vagyunk még ettől. Annál jobban esik szívünknek látni és tapasztalni, hogy a marosújváriak szeretettel veszik körül azt a kollegánkat, a ki ezt a ragaszkodó szeretetet igazán meg is érdemli.

Szabó Albert volt különben az, a ki legelőször tette szová lapunkban azt a téves eljárást, melyet a bírák gyakorolnak akkor, a midőn magukat *kir.* bíráknak nevezik *m. kir.* helyett.

Egyesületi élet.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének Győri Köre* f. évi június hó 27-én megalakult. Az alakuló közgyűlésen Ember János m. kir. tanfelügyelő elnökölt. Az alapszabályzat tervezetét a közgyűlés egyhangulag elfogadván, az ideiglenes vezetőséget és választmányt egyhangulag választották. Elnök lett Ember János kir. tanfelügyelő. Alelnökök Nagy Gizella polgári leányiskolai igazgató és Vámos Ignác főmérnök, titkár Heszky Ágoston posta- és távirtda segédtiszt, jegyző Mosonyi Béla polgári iskolai tanár, pénztáros Kemény József adóhivatali tiszt, számvizsgálók Babitzky Lajos pénzügyi számtanácsos és Keszei Kálmán posta- és távirtdatiszt, ügyész dr. Szalay József ügyvéd. A választmány tagjai: Ájer Mariska polgári iskolai tanítónő, Bay Ferenc elemi iskolai igazgató, Damaszlovszky Mihály itélőtáblai irodatiszt, Fekete László telekkönyvvezető, dr. Hegedüs Izidor főreáliskolai tanár, Kammerloher postahivatali főnök, Karsay Jolán tanítónőképző intézeti igazgató, Lenner Emil főreáliskolai igazgató, Mészáros Vilmos adóhivatali tiszt, Nánai András polgári fiúiskolai igazgató, Pentsy József polg. iskolai tanár, Ruppenthal Lajos tanítónőképző intézeti tanár, Szirányi Miklós posta- és távirtdatiszt, Ujlaki Géza elemi iskolai igazgató, Zádor Mór pénzügyi titkár, dr. Zsitvay Géza törvényszéki bírósági. Az új egyesülésnek eddig 100 tagja van, de mint bennünket Heszky Ágoston posta-távirtda segédtiszt értesít, remény van arra, hogy ez a szám legközelebb már 200-ra fog emelkedni.

× *A boszniai és hercegovinai tisztviselő-egyesület* Sarajevóban, kérvényt nyújtott be a m. kir. kereskedelmi miniszterhez, a melyben azt kéri, hogy a boszniai állami tisztviselők részére adjon a m. kir. államvasutakon kedvezményt. Együttal ugyanezen ügyben az Egyesület elnöksége Batthyány Tivadar grófhhoz is fordult, mint Országos Egyesületünk elnökéhez, kérve, hogy kérelmüket ő is támogassa. A levélre a mi elnökünk megadta a választ a következőképen:

«Mélyen tisztelt Elnök ur! Nagy kitüntetésnek tartom, hogy a bosznia-hercegovinai tisztviselő-egyesület becses átíratával hozzám fordult, mint a Magyar Állami Tisztviselők Országos Egyesülete elnökéhez, mert bizalmas soraikban a kollegialitás megnyilvánulását látom. Legyen kérem meggyőződve, hogy a bosznia-hercegovinai állami tisztviselők iránt hasonló meleg érzelmekkel viseltetem.» — A levél többi részében tudatja Batthyány Tivadar az elnökkel, hogy a keresk. miniszter jóakarólag fogja a kérelmet elintézni.

× *Magyaróvárott* is visszhangra lelt a mi szavunk, mert az ottani adótárnok: Miksy János, nagy ügybuzgósággal buzdítja tisztviselőtársait arra, hogy Országos Egyesületünkbe belépjenek. Eddig mintegy harmincan írták alá a belépési nyilatkozatot. Ha így halad a taggyűjtés, magyaróvári kartársaink legközelebb már alakíthatnak egy helyi bizottságot, a mire Magyaróvárott igazán szükség is van.

× *A Hunyadmegyei Állami Tisztviselők Köre Déván* még mult évi november 16-án tartotta alakuló közgyűlését. Azóta több mint félév folyt le és a kör alapszabályait a bemutatási záradékkal maig sem látta el a belügyminiszter. Mondanunk sem kell, hogy e miatt a kör elnöksége nem is tud mozogni, a mi legkevésbé sem alkalmas arra, hogy a tagokban a buzgalmat fentartsa. Most még egy veszteség érte a kört és ennek derék elnökét: Andersen László pénzügyigazgatót, a mennyiben Milcsevics János pénzügyi segédtitkár, a kör titkára, saját kérelmére áthelyeztetett Győrbe és már el is bucsuzott dévai kollégáitól. A kör választmánya tehát kénytelen lesz új titkárt választani. Tudvalevő dolog, hogy a dévai kör alakulása körül nagy érdemei vannak Milcsevicsnek. Távozása tehát valóságos veszteség a dévaiakra.

× *A Telekkönyvvezetők Országos Egyesületének* nagyobb küldöttsége tisztelgett a képviselőházban Wekerle Sándor miniszterelnöknél és Günther Antal igazságügyminiszternél. A küldöttség vezetője memorandumot nyújtott át s kérte, hogy a tisztviselői státus rendezése alkalmával a telekkönyvvezetői kar érdekeit méltányos módon figyelembe vegyék. Az igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ha a kérdés napirendre kerül, a telekkönyvvezetők érdekeit jóakarattal pártfogásba fogja venni. Különösen nagy öröme fog szolgálni, ha a telekkönyvvezetők minőségét fölemelheti. Wekerle miniszterelnök is biztosította a küldöttséget, hogy a kormány ismeri a telekkönyvvezetői kar munkakörének fontosságát s a statusrendezést a pénzügyi tisztviselők részére megállapított s már közzétett normálé szerint fogja az egész tisztviselői kar tekintetében végrehajtani. Megjegyezte még a miniszterelnök, hogy a telekkönyvvezetőket nem tekinti kezelőtisztviselőknek s rajta lesz, hogy kérelmük méltányos és igazságos teljesítést nyerjen.

× *Uj tisztviselő-telep* van alakulóban a főváros szomszédságában: Szentendrén. A kibocsátott felhívás szerint 3 és 4 szobás lakások épülnének ott. Hogy kik azok, a kik ezt a dolgot kezdeményezik, arról a kibocsátott felhívás nem szól, mert az nincs is a kibocsátók által aláírva.

× *Szeged-délvidéki tisztviselői fogyasztási szövetkezet* alakult e napokban Szegeden. A szegedi tisztviselők ugyanis ezen az uton akarják ezentúl az élelmi cikkek szükségletét fedezni. A fogyasztási szövetkezet alakuló közgyűlését az előkészítő-bizottság elnöke, *Homor István*, Országos Egyesületünk szegedi körének elnöke nyitotta meg. Nagyszabásu megnyitó beszédében rámutatott mindazon okokra és körülményekre, melyek a szövetkezet sürgős létesítését ugyszólván a tisztviselők kötelességévé teszik. A szervező-bizottság alapszabály-tervezetét Valihora István telekkönyvvezető előterjesztésére, Somlyódy István járásbíró módosításával, illetve hozzászólása után egyhangulag elfogadták s ennek alapján a szövetkezet megalakítását kimondták. Célja a szövetkezet tagjai részére szükséges élelmi, háztartási, tüzelőanyag, gazdasági és egyéb szükségleti cikkeket a legelőnyösebben beszerezni és azokat a kezelési költségek beszámításával megállapított áron tagjainak rendelkezésére bocsátani. A megalakulás után az igazgatóságba egyhangulag beválasztották Homor István, Valihora István, Fábian Mór, Juhász Antal, Katona Aurél, Kálnai Adolf dr., Menning Mihály, Nemeckay István, Róser Ádám, Szinger Kornél, Szmollény Nándor és Temérdek Gyula tagokat. A felügyelőbizottságba Brüller Gyulát, Hauser R. Sándort, Mayer Gyulát és Pillich Gyulát.

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* irodája ez uton tudatja, hogy a tagok részére az alábbi fürdőhelyeken sikerült kedvezményeket kieszközölni és pedig: a *buziási* gyógyfürdőben az elő- és utó-idényben (május hó 15-től június hó 20-ig és augusztus hó 15-től szeptember hó 30-ig) a fürdők árából (láp, moórfürdők kivételével) 30%, a lakásárakból 30% engedmény; a *balfi* fürdőben az összes gyógytényezőknél 50% engedmény; a *Ruszanda* gyógyfürdőben, fürdő, gyógy és zenedijnál 50% engedmény; *Stubnya* fürdőben, az elő- és utó-idényben július 1-ig és augusztus 20-tól a fürdőárakból 30%, a szobaárakból 20% engedmény; *Gánocz* gyógyfürdőben a szobaáraknál a főidényben 20%, az utóidényben 50% engedmény.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* pénztárába 1908. évi június hóban következő tagdíjak folytak be:

Lányi Imre, Gallér János és Wager Alajos Beszterce 2—2 K. Serényi Akos Kőszeg 2 K. Ulrich Mihály és társai Bécs 8 K. A nagyváradai állami tisztviselők Nagy Ignác utján 108 K. A szolnoki posta-és távirat tisztviselők Kretics János utján 14 K. Dr. Csiky Gyula Budapest 4 K. Papanek Dániel és Futó Ferenc Budapest 2—2 K. Dsida Ottó Kaposvár 4 K. Hubcsik István Alsó-Kubin 2 K. Rajczy Kálmán Aranyos-Maróth 2 K. Lukácsy Lajos Budapest 2 K. Horváth Ferenc 4 K. Tompa Kálmán Brassó-Földvár 2 K. Schuchmajer István Budapest 6 K. Hargita Nándor Székelyudvarhely 16 K. Vodicska Imre Budapest 8 K. Anton Agoston Budapest 4 K. Dóza János Budapest 2 K. Siklary István Budapest 2 K. Gall József Budapest 2 K. Sárközy Benő Magyar-Óvár 2 K. Szabó Lajos Arad 2 K. Kocsics Endre Antalfalva 2 K. Jakab József Brassó 2 K. Perényi Viktor Arad 2 K. Steiger Zsigmond Aknaszlata 2 K. Eránosz Ferenc Beszterce 2 K. László Lipót Beszterce 2 K. Kacsvinszky Kálmán és társai Besztercebánya 14 K. Csikszeredai állami tisztviselők 16 K. A soproni 1. posta és távirat hivatal tisztikara 46 K. Zollner Izidor Veszprém 22 K. Voda József Zsablya 2 K. Székely Ede Kassa 2 K. Florea Aurél Brassó 2 K. Zombory Lajos Budapest 2 K. Molnár Ferenc Paks 2 K. Tóth Béla Komárom 2 K. Gergely János Csorna 2 K. Nikolics A. Kassa 2 K. Domaniczky Béla Budapest 2 K. Mallász Gusztáv Budapest 2 K. Vásárhelyi Lajos Budapest 4 K.

VEGYES.

* **A m. kir. adóhivatali tisztviselők** statusrendezése egy töredékét a tisztikarnak nem elégíti ki. Hogy a külföldön miként gondolkodnak erről, arról tanuskodik a bécsi *«Beamten Zeitung»* legutóbbi száma, a mely szóról-szóra a következő megjegyzéssel említi a rendezést: *«Unstreitig haben die Steueramtsbeamten durch die Statusreform am meisten gewonnen. Es kann auch infolgedessen hier das Gefühl der Befreiung konstatiert werden.»* Ez magyarul mondvá azt teszi, hogy az adóhivatali tisztviselők a statusrendezéssel tagadhatatlanul legtöbbet nyertek, minélfogva a megelégedés érzése uralja a tisztviselőket. Hát ez az utóbbi állítás nem felel meg a valóságnak, a miről a pozsonyi circuláré elég bizonyosságot adott.

* **A m. kir. vámszakma** személyzeti létszámáról lapunk legutóbbi számában hozott közleményünkre egy, e szakmában kiváló tisztviselőtársunktól megjegyzéseket kaptunk. Hozzuk abból a következőket: *«Cikkirő, ugy látszik, teljesen tájékozva van a m. kir. vámhivatalok nagy munkaköréről és a személyzeti létszám elégtelenségéről. Legalább az, a mi a cikkben mondvá van, mindenben megfelel a tényeknek, a mi pedig óhajtásként van kifejezve, azt sóvárogjuk mi vámosok, már régóta. Nem volt még megírva sehol, csak ugy suttogva hangzott közöttünk a panasz, hogy a mostani fővámgazgató elődje alatt nagyon, de nagyon aláhanyatlott a vámszakma tekintélye. Magában a budapesti fővámhivatalban olyan állapotok uralkodtak, a melyekről mindenki tudott, de a melyeket kritizálni, megbolygatni, panasz tárgyává tenni nem lehetett. Hangyaboly volt az, a melybe nem mert senki belenyulni. Nem a fővámgazgató dirigált itt, hanem más idegen kéz; de ez aztán alaposan összemarcangolta a viszonyokat. Egyesek valóságos privilegiumban részesültek különösen a kiküldetésekre nézve, míg másoknak a nagy munka mellett a mellőzés jutott osztályrészül. Így történt aztán az is, hogy a szakmájukat épen nem értő tisztviselők soron kívül és*

mások praetereálásával haladtak előre és rövid idő alatt olyan pozíciókat foglaltak el, a hol vezetni, oktatni, dirigálni kellene, de ők a kisebbek, a fiatalabbak tudásából éltek. Midőn aztán a mai igazgató jött oda helyettesnek, ezek a tarthatatlan állapotok némileg javultak. Nem volt már az illetőknek annyi bátorságuk, hogy azt a wirtschaftot továbbra is folytassák: hiszen ott volt a mindent látó és némán szemlélő helyettes... Ilyen körülmények között mindenre inkább gondoltak mint arra, hogy a fiatalabb generatio tanuljon, vagy hogy a létszám a munkaanyagknak megfelelően és arányosan legyen megosztva. Máról holnapra élt mindenki. A herék húzták a dus jövedelmet, a többi pedig húzta — az igát. Kell-e mondanom, hogy a mostani fővámgazgató, midőn helyét elfoglalta, olyan derangirozott állapotokat lelt, a melyeknek rendezése és kiküszöbölése egyik napról a másikra nem lehetséges. Pedig igaz lélekkel mondhatom és velem dolgozó kartársaim a tanuim, hogy fővámgazgató is, helyettese is, emberfeletti munkát végez néhány év óta. Ők látják a hiányokat, a mulasztásokat. Tudatában vannak annak (hiszen ők maguk is érzik), hogy a mai személyzet legalább is 25—30%-kal kevesebb, mint a mennyi kellene. És itten nem veszem számba az önálló vámterület felállításával előálló rendkívüli viszonyokat. A szaporítás *most kell*, a mai *munkahalmaz legyőzésére*. Nem vezetőink hibája, hogy ezen a bajon még maig sincs segítve. Tudjuk, hogy minden személyszaporítás nehéz küzdelem árán csikarható ki és mert minden téren hangoztatják a takarékoságot, a vámszakmánál is alkalmazzák azt. Mi magunk is látjuk vezetőink helyzetét. Hiszen a munkát végre is le kell győzni. Ha reggel nem, hát a délután és ha kell: az est feláldozásával. Szabadság? Erről ma igazán nem lehet beszélni. Szinte látjuk vezetőink vergődését; a tusát, a melyet lelkükben vívnak. Szeretnék kérésünket teljesíteni, de a tul sok munka ezt nem engedi. És mi mindnyájan, a kik szívünkön viseljük a vámszakmát, dolgozunk türelemmel, kitartással, Dolgozunk vezetőink kedvéért is, mert cserben nem akarjuk hagyni őket; mert támogatni kívánjuk őket, a míg erőnk bírja. Egy vigasztal bennünket, hogy rendkívüli munkáságunkat végre is be fogják látni ott, a várban és akkor sikerülni fog a mai létszámot megfelelően emelni. És itt még egy megjegyzést kell kockáztatni. A létszámemelést a felsőbb fokokban kell keresztülvinni. Okvetlenül szaporítani kell a VII. és VIII. fizetési osztálybeli állásokat. Hiszen egy hosszú élet kell ma ahhoz, hogy valaki a VIII-ba bejusson. Más bransoknál is eléri a szorgalmas és tehetséges tisztviselő a VII. fizetési osztályt. Miért hogy nálunk ez majdnem lehetetlen? Ez is egészségtelen állapot, a mely legkevésbé sem hat buzdítólag a tisztviselőkre. Hogy mindezeket elmondottam: erre azért volt szükség, hogy a létező bajok valódi kutforrására utalhassak. Hiszszük és reméljük, hogy már az 1909. évi költségvetésben gondoskodva lesz arról, hogy néha napján nekünk is legyen egy egy pihenőnk. Kérjük is e lapok szerkesztőjét, miként e kérdést állandóan napirenden tartani sziveskedjék. Ezt kívánja nemcsak a mi érdekünk, de a szolgálat érdeke is.»

* **A Kolozsvárott lakó** állami tisztviselők kellemetlen meglepetésben részesültek e hó első napjaiban. Julius elseje ugyanis Kolozsvárott a lakbérnegyed kezdete. A háziurak, a kik rendszerint figyelemmel kísérik: mikor lehet a szegény tisztviselőről egy újabb bőrt lehuzni, most is 25 %-tól 100 %-ig emelték a lakbéréket, arra való tekintettel, hogy a tisztviselők f. évi novembertől kezdve amugy is nagyobb lakásbért kapnak. Ez a lakásbéremelés első-sorban a tisztviselőket sújtja. Mert tudni kell, hogy Kolozsvár lakóinak tulnyomó része tisztviselőkből áll és bátran lehet mondani, hogy az erdélyi főváros tisztviselőváros. Igazi tisztviselő-központ, a melyben a fogyasztó lakosság van tul-sulyban. Valóban kétségbeejtő helyzet ez, a melyből pedig alig van menekvés. Csak egy segíthetne: tisztviselő-telepek létesítése. Mert ma ugy áll a helyzet, hogy az állam hiába segít a tisztviselőkön, az élet, a fogyasztási cikkek megrágulásával és a lakásbérek emelésével lerontja, a mit az állam épít. Így válik a lakásprobléma oly kérdéssé, a mely-

lyel azoknak, a kik hivatva vannak a tisztviselők helyzetét állandóan figyelemmel kísérni, foglalkozni kell. Budapest után most Kolozsvár jött és elkészülhetünk rá, hogy a többi városok is utánozni fogják a példát. Ezért szükséges, hogy ezt a kérdést a megoldás felé vezessük. Létesítsünk minél több helyen tisztviselő-telepeket. Ez az egyedüli mód, hogy ezt a bajt alaposan orvosoljuk. És itt nagy és fontos hivatás vár Országos Egyesületünk vidéki alakulataira, a melyek ebben a kérdésben mint kezdeményezők léphetnének fel. Ma már jóval könnyebb lesz ezen fontos kérdés megoldása, tudvalevő dolog lévén, hogy a végrehajtási törvényben most már ki van mondva, hogy a tisztviselők lakbérére is letiltható, ha a kölcsönösszeg családi ház építésére adatott.

* **A soproni állami tisztviselők** Rátz Ottó m. kir. törvényszéki bíró elnökleite alatt ülést tartottak, a melyen a lakásbér kérdését beszélték meg. Jelen volt az értekezleten: Rókay fővámszedő, Fabianits Ignác adótárnok stb. Elhatározták, hogy részt vesznek abban a bizottságban, a mely a pénzügyigazgatóság nevében összeállítja a lakásbérekről a statisztikát. A bizottságban részt vesznek: Voit dr. posta-távirda fogalmazó, Kósa Gábor és Zundel Frigyes törvényszéki bírák és Faragó József tanár. Ez az eljárás igazán a legpraktikusabb, a melyet vidéki kártársainknak ajánlhatunk.

* **A nagybecskereki állami tisztviselők** annak idején kérvényt nyújtottak be a pénzügyminiszterhez, hogy Nagybecskerek magasabb lakbérosztályba soroztassék. A miniszter a választ már megadta, értesítve a kérvény aláíróit: Zsiros Lajos curiai bíró törvényszéki elnököt és Tóth István kir. tan. pénzügyigazgatót, hogy a kérvény a jelenlegi lakásáruk megállapítására elrendelt puhatolozások eredménye alapján lesz elintézve. A nagybecskereki pénzügyigazgatóság ugyanis értesítve lett, hogy az ottani lakásárakat állapítsa meg. Ezzel a munkával Kiss István számtanácsos lett megbizva, a mely munka el is készült már. E szerint Nagybecskereken a háromszobás lakások átlagára 716 kor., a mi jóval felülmulja a tisztviselők mai lakásbérét.

* **A bosznia-hercegovinai állami tisztviselők** új fizetésrendezéséről már szólottunk lapunkban. Most előttünk fekszik a f. évi június 17-én kiadott 104322/II. számú rendeletnek az a része, a mely a fizetéseket tartalmazza és a melyből a következőket látjuk. Először is kétféle rendezés történt itt. A közös pénzügyminiszteriumba beosztott, a bosznia-hercegovinai ügyekkel foglalkozó tisztviselők a VI—IX-ik rangosztályokban jóval kedvezőbb fizetést kapnak, mint a boszniaiak. De mindkettőnél az automatikus előléptetés biztosítva van. A boszniaiak fizetése következőleg van megállapítva: az V-ik rangfokozatban van: 14000, 12000 és 10000 kor. fizetés; a 14000 kor. után 10, a többi fokozatban 5 évi előmenetel. Lakbér 2200 kor. A VI-ik fokozatban: 8800 kor. (13 év), 8000 (10 év), 7200 és 6400 kor. (5 évi előmenetel). Lakbér 1840 kor. A VII-ben 6400 (13 év), 6000 (10 év), 5400 és 4800 (5 év). Lakbér: 1610. A VIII-ban: 4800 (13 év), 4400 (10 év), 4000 és 3600 (5 év). Lakbér 1380 kor. A IX-ben: 3600 (12 év), 3400 (9 év), 3200 (6 év), 3000 és 2800 (3—3 év). Lakbér 1200 kor. A X-ben: 2800 kor. (9 év), 2600 (6 év), 2400 és 2200 (3 év). Lakbér 960 kor. Végre a XI-ben 2200 (9 év) 2000 (6 év), 1800 és 1600 kor. (3—3 év). Lakbér (vagyis Aktivitátszülage) 720 kor. — Azon tisztviselők, a kik a IX., X. és XI. rangosztályban 16 évig egy és ugyanazon rangosztályban szolgálnak, a nyugdíjba beszámítható évi 200 kor. szolgálati pótlékot, a kik pedig 20 évig szolgálnak

igy, azok újabb 200 koronát kapnak. Eltekintve attól, hogy a közös pénzügyminiszteriumbeliek jóval jobb fizetést kapnak, mint a boszniaiak, az automatikus előléptetés is kedvezőbb az előbbieknél. A X és XI-ben egyforma évek vannak megállapítva. A IX-ben már a közösök 8—4 és 3 évente, a VIII-ban és VII-ben 10—5 évente és a VI-ban 5 évente lépnek elő. Ez zokon is esik a boszniaiaknak. Hát mi magyarok mit szólunk? a kik még nagyon távol állunk az automatikus előléptetéstől.

* **Budapesti kir. állampénztár.** Ez a felírás olvasható a székesfővárosban levő megyeházán. Bemegy évente a megyeház kapuján bizonyára nem egy állami tisztviselő és bemegy azon naponta az állampénztár főnöke is. És csodálatos dolog, nem bántja egyiknek sem a szemét a címtábla csufondáros hibája, melyet ilyen nyilvánosan még is izléstelenség mutogatni. Állandóan bizonyítottuk, hogy a m. kir. állami hatóságok és hivatalok helyes elnevezése csak: *m. kir.* lehet. És ime! a ministerium maga az, a mely a címtáblán látható absurd elnevezésre oktatja, tanítja és szoktatja az adófizető polgárokat. Csodáljuk a *házigazdát*: az alispánt, ezt a hus és vérből való igazi magyar embert, hogy a helytelen címtábla levétele és kigazdítása iránt maig sem tett intézkedést, illetve erre a pénzügyigazgatót vagy a kormányt nem figyelmeztette. Itt már igazán nem lehet az utasításra és szabályra hivatkozni, mert ez egy közönséges közjogi botlás, a melyet hamarosan ki lehet, ki kell reperálni. Felhívjuk erre az illetékes körök figyelmét.

* **A m. kir. posta-távirda** kezelési tisztviselők ismét tanujelét adták annak, hogy a saját lábukon tudnak járni és a saját eszükkel gondolkodni. Egy napilap ugyanis erősen kürtölte, hogy meg fogja alakítani a «Postás Szövetséget». Persze, magáncéljait akarta ezzel szolgálni. Csak-hogy a postások átláttak a szítán. A «Postás Casino» résen volt és tényleg kísült aztán, hogy a szövetséget nem akarja senki, csak maga az a napilap. Ülést is hívott össze, de azon nem jelent meg senki, a mint ez így helyén is van. A postások nem olyan anyagból vannak gyurva, a mely mindennemű benyomásnak enged. Ovatosan és tapintatosan halad a Postás-Casino a maga útján és ezen az uton haladva, nem is féltjük mi postás collegáinkat.

* **Az «Igazságügyi Közlöny»** érdemes szerkesztőjéhez: *Tory Gusztáv dr.* igazságügyi államtitkárhoz van egy kérésünk. Már régóta tapasztaljuk, hogy az igazságügyminiszterium *hivatalos lapjában*, de különösen ennek «*Közlemények*» és «*Személyi hírek*» rovataiban állandóan és következetesen nem *magy. kir.* jelzöt tesz a bíró, az ügyész, az irnok elé, hanem azt mindig csak «*kir.*»-nak nevezi. Előfordul így a következő ellentét is: «*a m. kir.* igazságügyminiszter áthelyezte: Török, kalocsai *kir.* ügyészt . . .» stb. Hát ha *m. kir.* az igazságügyminiszter, miért nem *m. kir.* az ügyész? Mondanunk sem kell, hogy itt helytelenül van használva a *puszta kir. szó.* Maga a tudós szerkesztő is kell, hogy a mi álláspontunkon legyen, mert hiszen a lap végén oda van nyomtatva, «*szerkeszti: dr. T. G. m. kir.* igazságügyi államtitkár.» — Egy pillanatig sem kételkedünk, hogy ez a kellemetlen szépséghiba az államtitkár tudtán kívül díszleg a hivatalos lapon, minélfogva csak arra kérjük, legyen szíves e kétségtelen hibát a lap hasábjairól kiküszöbölni.

* **A bányászat köréből.** Hoztuk a hirt lapunkban, hogy Szabó Albert kinevezetett bányatanácsossá és a marosújvári főbányahivatal főnökévé. A tisztikar, valamint a munkások, Magyary Mihály kezdeményezésére legutóbb nagy ünnepséget rendeztek az új főnök tiszteletére. Gyönyörű fáklyászenével lepték meg, a mely alkalommal Magyary Mihály főnökhelyettes intézett az ünnepelhez beszédet. Szép és megható volt Szabó A. válasza, a melyből a következő részt emeljük ki: «28 évi állami szolgálatomból a 14-iket töltöm ebben az erdélyrészi sóbánya-

kerületben és ezen idő alatt bizvást elmondhatom, hogy alig van a kerületben olyan nagyobb, vagy jelentéktelenebb sulyu tisztviselő, altiszt, szolga, őr vagy munkás, a kinek ügye egy vagy más formában, ne lett volna az én mindenkor föltétlenül jóakaratu, jogokat tisztelő, törvényeket respektáló és a valódi igazságot kereső munkálkodásom tárgya. Igérem és fogadom, hogy ezekben lesznek következetes ezután is és az a nagy előrelépés, mely pályámon az arra hivatottak jóvoltából bekövetkezett, nemhogy eltávolított vagy tovább vitt volna azoktól, kikkel együtt kell munkálkodnom, hanem úgy érzem legalább, hogy közelebb hozott és alkalmat nyújt arra, hogy az igazi érdemességet nemcsak elismerni, de méltányolni is leend alkalmam.

* **A győri állami tisztviselők** tisztviselő-telep létesítésén fáradoznak. Ember János m. kir. tanfelügyelő, Országos Egyesületünk győri körének elnöke, értekezletet szándékozik összehívni, a melyen ismertetni fogja a tisztviselő-telep létesítésére és a házépítő-szövetkezet alakítására vonatkozó terveit. Ezek keresztülvitelére egy bizottságot akarnak szervezni. Kívánjuk, hogy a szép törekvést siker koronázza.

* **Az osztrák állami tisztviselők** szolgálati pragmatikájáról már tettünk említést lapunkban. Az osztrák állami tisztviselők központi szövetsége, midőn tudomására jutott a kormány állásfoglalása, azonnal ülésezett. Nagy elégedetlenséget okozott az, hogy a mai fegyelmi eljárást akarják ezentulra is fentartani; hogy továbbá az automatikus előléptetésről nem szólott a minister. Küldöttségileg fel is keresték a belügyministert, a ki a pragmatika tervezetének összeállításával foglalkozik, megkérdezve, mi igaz abban, a mit a lapok hírdül adtak. Természetes dolog, hogy a minister a küldöttséget megnyugtatta. Így történik ez mindenütt a világon. De azért az osztrákok pragmatikája még is egy torzszülött lesz. Tanúságot tesz erről az a tervezet is, a melyet az osztrák adóhivatali tisztviselők megbízásával egy irodafőnök állított össze. «Szolgálati pragmatika-tervezet» a címe és valójában nem egyéb, mint a mai szabályoknak §§-okba való foglalása. Ha így fog kinézni a végleges pragmatika is, akkor ugyan nincs mit irigyelni osztrák kollegáinktól, a kik egyébiránt megérdemelnek ilyen fajta pragmatikát. Hiszen maguk kívánják.

* **Az osztrák állami tisztviselők** ismét kivívtak maguknak egy dolgot, a mely nálunk is újból lesz szabályozva, de korántsem oly előnyösen, mint az osztrákoknál. Az osztrák reichsrath igazságügyi bizottsága ugyanis, a tisztviselői fizetések végrehajthatlan részének nagyobb összegben való megállapítására vonatkozó kormányjavaslat tárgyalása során elfogadta Liebermann képviselő indítványát, a mely a végre nem hajtható fizetés maximumát 1900 korona helyett 2400 koronában, a nyugdíjakét 1200 korona helyett 1500 koronában állapította meg és a közszolgálatban, valamint állandó jellegű magánalkalmaztatásban levő tisztviselők fizetéseit illetőleg pedig annak csak harmadrészét tartja lefoglalhatónak.

* **A kinevezések** minden egyes ministeriumban már kiadattak, csak egyetlen egy késett az 1908. évi állami költségvetésben előrelátott állások betöltésével s ez a pénzügyministerium. Habár a pénzügyi tárca tisztviselői hozzá vannak szoktatva az ilyen késedelmekhez, mégis nagy elégedetlenséget okozott a ministerium ezen eljárása épen most, a midőn minduntalan hangoztatva lett, hogy az idej kinevezések június hó végéig okvetetlenül ki fognak adatni. Minden egyes ministeriumban annyira készen voltak a javaslatok, hogy csak a minister aláírására volt szükség, hogy kiadassanak, a mint a képviselőház a költségvetést megszavazza. Ki is lett adva valamennyi. A pénzügyministeriumban már nem tudtak elkészülni a pontos időre, habár tudtunkkal a javaslatok már régen készek. De hát tudni kell, hogy épen ez a ministerium az, a melynél az utolsó pillanatban is törölnek, igazítanak a javaslaton és ez az ingadozás, a javaslatnak ez a vándorlása heteket

vesz sokszor igénybe. Lehet különben, hogy mire e sorok nyomdafesték alá kerülnek, a most elhangzott panasz már tárgytalanná válik, a mint a számvevőségi kinevezések tényleg már ki is adtak. Igazán szívesen vennők, ha a pénzügyminister ez egyszer reánk cáfolna. Természetesen nem a magunk, hanem érdekelt tisztviselőtársaink érdekében.

* **Személyzetiek.** *Némethy Károly* belügyministeri tanácsos, a pragmatika tervezetét kidolgozott albizottság tagja, 4 heti tartózkodásra Marienbadba utazott. — *Márffy Albin* ministerelnökségi államtitkár megkezdte szabadságát és Lovranába utazott. — *Jakabffy Pál* temesvári ítélőtáblai elnöki titkár kinevezetett a karánsebesi m. k. törvényszék elnökévé. — *Nemes Sámuel*, a gyulafehérvári törvényszék elnöke, valamint *Somogy János*, temesvári ítélőtáblai bíró a curiai bírói címet kapta.

* **A számvevőségek köréből.** A pénzügyi számvevőségi tisztikar érdemes, általánosan tisztelt tagját, *Gidófalvy Béla* m. kir. pénzügyi számtanácsost ünnepelte e napokban a lugosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségi tisztikara. Akkor volt ugyanis 10 éve annak, hogy a számvevőség vezetését átvette. Testületileg jelent meg a hivatal személyzete és a járási számvevői kar az ünnepelt szobájában, a hol Petrovics Vazul pénzügyi számtanácsos, helyettes főnök, lelkes szavakkal tolmácsolta azon érzelmeiket, melyek a tisztikart a jubiláns személyéhez kötik és átnyújtotta a hivatal ajándékát: egy remekművű álló órát, a melynek hátlapjára, a nap emlékére, e szavak vannak vésvé: «Szeretett főnökünknek, 1908 június hó 27-én. A lugosi pénzügyi számvevőség tisztikara.» *Gidófalvy Béla* az ünnepelő szavakra könnyekig meghatva válaszolt. Lelkes eljénzt követte a főnök szavait, a ki ezután a tisztikart délutánra kedélyes uzsonnára hívta meg szöllőjébe. — *Nagy Ignác* pénzügyi tanácsos, a nagyváradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, e napokban kezdi meg 6 heti szabadságát, mely idő alatt *Cselei Dezső* pénzügyi számvizsgáló fogja helyettesíteni. — *Főcze Gyula* szombathelyi pénzügyi számtanácsos, a karintiai Prischitzen tölti szabadságát. — A pénzügyi számvevőségek létszámában várt kinevezések és előléptetések már megtörténtek. *Brechtl János* pénzügyi számvizsgáló, a dévái pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, kinevezetett számtanácsossá. Ugyancsak számtanácsos lett *Nagy Árpád* is, a kolozsvári pénzügyi számvevőségéknél. *Szabó János* pénzügyi számtanácsos pénzügyi tanácsossá, *Kerékgyártó Árpád*, *Kóczy Iván Sándor*, *Losonczi Viktor*, *Balázsovits Gyula* és *Halász Antal* pedig számtanácsosokká lettek kinevezve. Ezenkívül 55 számellenőr lett számvizsgáló és 37 számtiszt számellenőr. A kinevezettek közül *Brechtl J.* 1856-ban született és az elmúlt évben ünnepelte szolgálatbelépésének 30-ik évfordulóját, miután 1877-ben tette le az első esküt. *Nagy Árpád* 1865 óta, tehát 43 éve szolgál és 1848-ban született. Vagyis 17 éves kora óta járja a hivatalt. *Szabó János* 1846-ban született. 1869-ben kezdette szolgálatát és így 39 éve szolgálja a számvevőségi szakmá-kört. — *Kerékgyártó Árpád* 1846-ban született és 37 éve szolgál; *Kóczy Iván Sándor* 57 éves és 1879-ben tette le az esküt; *Losonczi Viktor* 1853-ban született és 35 éve szolgál. Most augusztus 24-én jubilálhat. *Balázsovits Gyula* 54 éves és 1877 óta van szolgálatban. Végre *Halász Antal* 1851-ben született és 34 éve szolgál. Mindannyi a pénzügyministeriumban van. Az új számvizsgálók közül *Strazimir Milán* és *Lüske Lajos* előléptetése érdekel bennünket közelebbről. *Strazimir* ugyanis Országos Egyesületünk buzgó pénztárnoka, *Lüske Lajos* pedig a felügyelő-bizottság egyik ügybuzgó tagja. Összesen előlépett 1 pénzügyi tanácsossá, 5 számtanácsossá, 55-en számvizsgálóvá és 37-en ellenőrré. A számvizsgálókból esik a vidékre 46, a fővárosra pedig 9. Kinevezetett továbbá *Köchler János* zalatnai és *Emödi Géza* kőrmöcbányai pénzügyi számvizsgáló számtanácsosokká. Mindkettő számvevőség élén áll és utóbbi csak nemrég jubilált. Előléptetésükre már rég érdemeket szereztek és hogy az csak most következett be, ez is arra vall, hogy nem olyan rózsásak az állapotok a számvevőségeknél, mint azt sokan hiszik. Mindkét új számtanácsosnak gratulálunk. (Ez utóbbi kinevezésről lapunk zártakor kaptuk a hírt). — *Jörgovics Dóme* pénzügyi számtanácsos, a zombori pénzügy-

igazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke, hat heti szabadságát Gleichenbergben tölti. *Essigmann Károly* számvizsgáló helyettesíti őt ezen idő alatt.

* **A m. kir. posta-távirda körében** már megtörténtek a kinevezések. Egész hosszú névsor igazolja, mily sokan részesültek az előmenetelben. Posta-távirda tanácsosok lettek: *Tildy Vince dr.* (Kassa), *Szabó Dénes* (Budapest, ministerium), *Krajcsovits Ferenc* (Temesvár), *Pongrácz Béla* (Budapest), *Kálmán Imre* (Pozsony), *Halusz László* (Pécs), *Leszy Győző* (Budapest, ministerium), *Duronelly Alajos* (Budapest) titkárok és *Raskó Antal*, utóbbi posta-távirda felügyelő. Megjegyzendő, hogy a rangsor szigorúan be lett tartva. Műszaki tanácsosok lettek: *Ratkovszky Gyula* (Budapest) és *Holzmann Károly*. Titkárrá előlépett 21; segédtitkár lett 10, fogalmazó: 5. főmérnök lett 3; főfelügyelővé előlépett 20 felügyelő, míg 81-en lettek felügyelővé. Főtisztté előlépett 137, ellenőr lett 46 segédellenőr. Az új tanácsosok közül *Tildy Vince* 10 éve titkár és 25 év óta van szolgálatban; *Ratkovszky Gyula* a műszaki hivatalhoz van beosztva és 1890 óta áll szolgálatban. Ő is tíz éve főmérnök. Egy évvel később (1899-ben) lett főmérnök a most műszaki tanácsossá kinevezett *Holzmann Károly*, a ki ugyanakkor lépett szolgálatba. *Szabó Dénes* 1887 óta szolgál és *Krajcsovics Ferenc*ccel együtt, a ki 27 éve szolgál, 9 évvel ezelőtt lett titkár. *Pongrácz Béla* 1899 végével lett titkárrá kinevezve és 1888 eleje óta van szolgálatban. *Kálmán Imre* 21 éve, *Halusz László* 25 éve, *László Gy.* 22 éve és *Duronelly A.* 19 éve szolgál. Az összes tanácsosok között tehát legkevesebb szolgálati ideje van *Holzmann*nak és *Duronelly*nek. A posta-távirda számvevőségeknél kinevezett: *Szmodis Kálmán* p. t. főszámvevőségi, *Schindler Adolf*, *Szathmáry János* és *Pál Hugó* posta-távirda számvevőségek. Nagy és kisbarkóczy *Szmodics K.*, a soproni posta-távirdaigazgatóság számvevőségének főnöke. 1871 óta, vagyis 37 éve szolgálja az államot. Szakmájában kiváló tisztviselő, a ki valóban rászolgált e kitüntetésre. *Schindler Adolf* eddig is címzetes számvevőségi volt. A nagyváradi posta-távirdaigazgatóság mellé rendelt számvevőségnél van. 1870 óta szolgál. *Szathmáry János* a pécsi posta-távirdaigazgatóságnál tesz szolgálatot. 1871 óta szolgál. *Pál Hugó* 1885 óta van szolgálatban és a központi számvevőséghez van beosztva. 10 évvel ezelőtt lett számvizsgáló.

* **A m. kir. postatakarékpénztárnál** is kiadták a kinevezéseket. Az egész nem sok. Bennünket egy érdekel közelebről: a *Stassiák Jenő* kinevezése, a ki ezuttal számvevőségi lépett elő. *Stassiák Jenő* tudvalevőleg Országos Egyesületünk választmányi tagja. Még pedig egyike a legbuzgóbbaknak. Nincsen az igazgató-választmánynak ülése, a melyen *Stassiák* jelen nem volna és nincsen olyan kérdés, a melynek tárgyalása során fel ne szólalna. Egész lélekkel él tisztviselőtársaiért, a kikért igazán nem ismer fáradságot. Ügybuzgó tagja ő a választmánynak, a ki tevékeny részt vesz mindenben, a mi tisztviselőtársai javát elősegítheti. Az ő előmenetele tehát már ebből a szempontból is örömmünkre szolgál. Gratulálunk t. kollegáknak igaz szívvel.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Pfuhl Agoston* soproni pénzügyigazgató, megkezdte szabadságát. Az igazgatóságot távollétében helyettese: *Horváth Iván* vezeti. — *Hankiss János* dr. pénzügyi tanácsos, fővámgazgató-helyettes szabadságra ment. — *Papp Miklós* kir. tanácsos nagyváradi pénzügyigazgató, öt nap mulva kezd meg hat heti szabadságát, melyet *M. Borosbocsárdon* tölt. Távollétében *Németh István* igazgató-helyettes helyettesíti őt, mert *Major Lajos* pénzügyi tanácsos, igazgató-helyettes is szabadságon van öt hétre. — *Vladár Endre* beregszászi pénzügyigazgató a reichenhalli fürdőben tölti hat heti szabadságát. A hivatalt ezen idő alatt *Kiss Dezső* helyettes vezeti. — *Farkasfalvi Mauks Endre* sátoraljaujhelyi pénzügyigazgató kinevezett kir. tanácsossá és pozsonyi pénzügyigazgatóvá. Mohorán született 1857-ben. A jogakadémiát Pozsonyban végezte. 1879-ben lépett szolgálatba mint fogalm. gyakornok a balassagyarmeti illetékkiszabási hivatalnál. Innen Lugosra jött, a hol részt vett a «Krassószörénymegyei Lapok» szerkesztésében. 1889-ben berendelték a pénzügyministeriumba, a hol 1891-ben ministeri fogalmazó lett; majd be lett osztva a pénzügyi bírósághoz *Exner N.* bírósághoz. 1892-ben lett pénzügyi titkár és egyúttal igazgató-helyettes Sátoraljaujhelyen, 1897-ben pedig

pénzügyi tanácsos. Aztán Pozsonyba került helyettesnek, a honnan 1904 közepén mint pénzügyigazgató tért vissza Sátoraljaujhelyre. *Mauks Endre* életrajza és arcképe lapunk 1897. évi 24-ik számában jelent meg. Pozsonyi kollegáink tehát visszakapják volt főnöküket, a ki maga óhajtott visszatérni abba a városba, a hol tanulmányait végezte. — *Eckert Elek* kir. tanácsos, nyiregyházi pénzügyigazgató, 6 heti szabadságát Balaton-Lellén tölti. A hivatalt *Eötvös Pál* helyettes vezeti. — *Liszky Bálint* beszercebányai pénzügyigazgató-helyettes külföldre utazott, a hol szabadságidejét tanulmányozásokra fordítja.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Czigány János* szentgotthárdi m. kir. adótárnok, négy heti szabadságát Bártfán tölti. — *Pintye József* vingai adóhivatali ellenőr kinevezett Zilahra I. oszt. ellenőrré.

* **Nyugdíjazások.** Nyugdíjba léptek: *Hatfaludy István* kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai bíró; *Rácz Gyula* szegedi ítélőtáblai bíró; *Nagy Jenő* ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott soproni, *Kardos Antal* ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kecskeméti és *Fejér Elek* ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott budapesti törvényszéki bírák; *Bárany Károly* ítélőtáblai bírói címmel felruházott kecskeméti törvényszéki bíró; *Bánó Antal* szolnoki járásbíró; *Fluk Gusztáv* kaposvári törvényszéki telekkönyvvezető. — Nyugdíjaztattak *Rozor Emil* posta- és távirdafőtiszt, *Lukács László* posta- és távirdasegédellenőr, *Szeitz Géza* posta- és távirdasegédőtiszt.

* **Az igazságügyministeriumból.** *Dusóczky Károly* ministeri tanácsosi címmel és jelleggel fölrüházott ministeri osztálytanácsos és *Kun Béla dr.* ministeri osztálytanácsos ministeri tanácsosokká, *Lázár Elek dr.* és *Zalay István* ministeri osztálytanácsosi címmel és jelleggel fölrüházott ministeri titkárok pedig ministeri osztálytanácsosokká lettek kinevezve; *Reiner Ignác dr.*, *Térfi Gyula dr.* és *Sólyom Andor* igazságügyministeriumi ministeri osztálytanácsosok, a ministeri tanácsosi címet és jelleggel, *Lévay József dr.* báró ministeri titkár pedig a ministeri osztálytanácsosi címet és jelleggel kapta.

* **Halálozások.** *Pap István* nyug. pénzügyi számvevőségi tanácsos, *Pap Elek* pénzügyministeri tanácsos édes atyja, 84 éves korában meghalt Budapesten.

LEVELEZÉS.

Sch. F. számtanácsos, Liptószentmiklós. A szóban levő esetben a bírói letiltás törvényes alapon eszközöltetett, a mennyiben 3600 K évi fizetés és személyi pótlékból a végrehajtási eljárást szabályozó 1881. évi XX. törvény-cikk 54. §-a alapján 1200 K lefoglalható. Az állami tisztviselőt megillető fizetés és személyi pótlékból ugyanis nem az 1600 K-an felüli résznek egyharmada vonható végrehajtás alá, hanem a hivatkozott törvényszakas szerint az állami tisztviselők rendes fizetésének, várakozási illetékének, személyes, működési és kor-pótdíjainak egyharmadrésze — tehát a 3600 K-ból 1200 K vonható végrehajtás alá, úgy azonban, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 1600 K a foglaláson túl is érintetlenül fenmaradjon. Ezek után a tévesnek tartott letiltáshoz fűzött további következtetések önmaguktól elesnek. A nyugdíjak letiltására nézve pedig utbaigazítást ad *Sólyom Jenő* pénzügyi főtanácsos «Nyugdíjtörvény magyarázata» című könyve a 228—230. oldalon példákkal felvilágosítva. Hogy miként lesz szabályozva a nyugdíjak végrehajthatósága a jövőben, ez attól függ, hogy a végrehajtási novellát miként alkotja meg a törvényhozás.

Szeles A. adótárnok, Szatmár. Mely időtől számítsuk az évet? Tán július 1-től? Mi így jegyeztük elő és ettől fogva küldjük a lapot. Örvendünk, hogy e téren ismét találkozunk.

M. kir. Adóhivatal, Debrecen. Az utalvány-szelvényre az volt ráírva, hogy a lap megrendeléséhez hozzájárult: *Bartha Ferenc*, *Dekkert József*, *Megyeri Miklós*, *Nádler Károly*, *Ács Nagy Károly* és *Szabó Antal* kollegánk. Fogadják egyenként és összesen, legmelegebb üdvözlötünket.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)